Stuk **365** (2004-2005) – Nr. 3

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

22 juni 2005

ONTWERP VAN DECREET

houdende de toevoeging van een derde lid aan artikel 157 en houdende wijziging van de artikelen 159 en 161 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005

VERSLAG

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media uitgebracht door de heer Carl Decaluwe

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Jurgen Verstrepen;

de heren Carl Decaluwe, Stefaan De Clerck, Steven Vanackere, Johan Verstreken;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Margriet Hermans, de heer Herman Schueremans;

de heren Bart Caron, Dany Vandenbossche, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Freddy Van Gaever, Rob Verreycken, Frans Wymeersch;

de dames Vera Jans, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren Marnic De Meulemeester, Sven Gatz;

de heren Chokri Mahassine, Jan Roegiers, André Van Nieuwkerke.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:
365 (2004-2005)
– Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 : Amendement

INHOUD

Blz.

1. Toelichting van het ontwerp van decreet door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme 4
2. Algemene bespreking 5
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming 5
4. Eindstemming 7

Tekst aangenomen door de commissie 8

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media behandelde op 16 juni 2005 het ontwerp van decreet houdende de toevoeging van een derde lid aan artikel 157 en houdende wijziging van de artikelen 159 en 161 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005.

1. Toelichting van het ontwerp van decreet door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

De *minister* deelt mee dat voorliggend ontwerp van decreet een bijsturing inhoudt van het recht op de vrije nieuwsgaring en op de korte berichtgeving. Het ontwerp van decreet is geïntegreerd in de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, en moest worden aangepast onder druk van de Europese Commissie.

Artikel 157 van de gecoördineerde mediadecreten bepaalt dat elke omroep van, of erkend door, de Vlaamse Gemeenschap het recht heeft op vrije nieuwsgaring. In 1999 heeft de Europese Commissie echter laten weten dat deze bepaling discriminerend is ten opzichte van de omroepen die niet ressorteren onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, en dat de bepaling bijgevolg onverenigbaar is met de communautaire wetgeving, met name met artikel 49 van het EG-Verdrag.

De Europese Commissie was van oordeel dat ook omroepen uit andere lidstaten van de Europese Unie van deze voordelige regeling voor secundaire omroepen moeten kunnen genieten: dat was het standpunt in 1999. Op 19 januari 2005 kwam er een met redenen omkleed advies waardoor de decreetgeving met spoed aangepast diende te worden, zo niet zou de juridische procedure voor het Hof te Luxemburg starten.

De minister wil met het ontwerp van decreet tegemoetkomen aan de bezwaren van de Europese Commissie. Aan artikel 157 van de gecoördineerde decreten wordt een lid toegevoegd, waarin wordt bepaald dat het recht op vrije nieuwsgaring wordt uitgebreid tot de omroepen die ressorteren onder de bevoegdheid van de andere gemeenschappen en van de andere lidstaten van de Europese Unie.

De Raad van State merkte op dat het voorontwerp van decreet geen aanpassing omvatte van artikel 161, §1, hoewel de Europese Commissie in haar met redenen omkleed advies had opgeworpen dat het artikel leidt tot een verschil in de bescherming van exclusieve rechten, naargelang deze al dan niet in het bezit zijn van een omroep die onder de Vlaamse bevoegdheid valt.

Secundaire omroepen, omroepen die niet in het bezit zijn van exclusieve uitzendrechten op het betrokken evenement, hebben volgens dat artikel het recht om eigen opnamen te maken indien de exclusieve uitzendrechten niet zijn verworven door een omroep van, of erkend door, de Vlaamse Gemeenschap.

Met het voorliggende ontwerp wordt tegemoetgekomen aan de bezwaren van de Europese Commissie en de Raad van State. Zo wordt artikel 161, §1, tweede lid, van de gecoördineerde decreten gewijzigd in de zin dat het recht om eigen opnamen te maken voor sportevenementen in principe beperkt blijft tot het maken van beelden in de marge van het evenement, ongeacht – en dat is nieuw – of de exclusieve uitzendrechten in handen zijn van een Vlaamse omroep, dan wel van een omroep die ressorteert onder de bevoegdheid van de andere gemeenschappen of van de andere lidstaten van de Europese Unie.

Minister Bourgeois merkt op dat de beperking, net zoals in het verleden, niet absoluut is. De beperking tot opnames in de marge is niet van toepassing als de exclusiviteitshouders een inbreuk plegen op het recht bedoeld in §2, eerste lid, van artikel 161: als zij de opnamen en/of signalen niet tegen een billijke vergoeding aan de secundaire omroepen ter beschikking stellen met het oog op korte berichtgeving.

De beperking tot opnames in de marge geldt evenmin als de laatste zin van het tweede lid van artikel 161, §1, van toepassing is: als de exclusiviteitshouders hun exclusieve uitzendrecht op een evenement niet uitoefenen, kunnen de secundaire omroepen gratis beelden van het evenement maken. Voor alle duidelijkheid: deze gratis beelden zijn niet beperkt tot beelden in de marge van het evenement.

Minister Bourgeois wijst ook op de laatste opmerking van de Raad van State. Daarin vermeldt de Raad van State de omroepen die ressorteren onder de bevoegdheid van de federale overheid, die bevoegd gebleven is voor de bi-culturele aangelegenheden en in die hoedanigheid 'biculturele omroepen' zou kunnen erkennen. Het gaat echter om een louter theoretische mogelijkheid: tot op dit ogenblik is er geen sprake van dergelijke omroepen. De tekst van het ontwerp van decreet blijft om die reden op dat punt ongewijzigd.

De minister duidt ook het volgende knelpunt aan. Met het ontwerp van decreet wordt de decreetgeving conform gemaakt aan Europa: buitenlandse EU-omroepen moeten van dezelfde voordelige regels kunnen genieten als Vlaamse omroepen. Omgekeerd geldt dat echter niet, zo merkt de minister op: als een buitenlandse EU-omroep hier exclusiviteitsrechten zou verwerven, is er geen reciprociteitsregeling. De minister heeft dat gemeld aan de Europese Commissie en mevrouw Reding. De Commissie sprak niet tegen dat het toestaan van vrije nieuwsgaring eventueel zou kunnen opgelegd worden aan niet-Vlaamse omroepen. De regeling moet in het algemeen belang zijn, niet-discriminerend en proportioneel. De minister zal daar op toezien. Uiteindelijk zal het Hof van Justitie beslissen, want het Hof heeft het laatste woord. Om de geschetste oplossing in het ontwerp van decreet in te schrijven, moet nog een amendement worden ingediend.

Tijdens het onderhoud van de minister met de Europese Commissie, evenals op een seminarie van het voorzitterschap van de EU te Luxemburg, werd meegedeeld dat de Commissie overweegt om, naar aanleiding van de herziening van de Richtlijn Televisie zonder Grenzen, een hoofdstuk over het recht op korte berichtgeving in te voegen.

Door het amendement zullen vanuit de Vlaamse decreten regels worden opgelegd aan niet-Vlaamse omroepen om de Vlaamse omroepen dezelfde voordelige regeling toe te kennen. De minister heeft ervoor gepleit dat deze aangelegenheid ook op Europees vlak zou worden geregeld. Commissaris Reding benadrukte dat in afwachting hiervan dit recht op niet-discriminerende wijze moet worden uitgeoefend.

2. Algemene bespreking

De heer *Carl Decaluwe* herinnert aan de heroïsche discussies die in het verleden in de commissie Media van het Vlaams Parlement werden gevoerd betreffende het recht op de vrije nieuwgaring. Hij meent samen met de andere commissieleden dat voorliggend ontwerp van decreet conform is aan de vraag van Europa naar aanpassingen.

Als de exclusiviteitshouder zijn rechten niet gebruikt, dan kan een secundaire omroep steeds beelden maken van het evenement. In de memorie van toelichting stond volgens de heer Carl Decaluwe ten onrechte een beperking: namelijk dat het ging over beelden in de marge van het evenement. Dat wekte de indruk dat de secundaire omroep bijvoorbeeld bij de voetbalmatchen enkel naast het veld kon filmen. Gezien het exclusiviteitscontract met de profliga, zou dat problemen kunnen scheppen voor de lokale omroepen. De zopas gegeven toelichting van de minister corrigeert terecht de memorie van toelichting die bij het ontwerp van decreet was gevoegd.

De heer Carl Decaluwe verwijst tot slot naar de met redenen omklede motie betreffende de bescherming van de vrije nieuwsgaring en over de uitzendrechten van het Belgisch voetbal die op 8 juni 2005 door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd (*Parl. St*. Vl. Parl. 2004-05, nr. 360/1). Momenteel wordt er nog onderhandeld over de rol van de regionale omroepen bij het voetbalcontract. Spreker heeft een amendement klaar om, als de exclusiviteitshouder niet dadelijk gebruik maakt van zijn rechten, toch een verslag in de korte berichtgeving van de secundaire omroep mogelijk te maken. Hij zal dit amendement nu niet indienen om de onderhandelingen niet te doorkruisen. Als de besprekingen echter niet goed verlopen, kan tijdens de plenaire behandeling van voorliggend ontwerp van decreet echter nog steeds een amendement in deze zin worden ingediend.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 1bis (nieuw)

De heer *Jurgen Verstrepen* verwijst naar de omroepen, niet erkend door de Vlaamse Gemeenschap, die toch een aantal rechten in Vlaanderen verwer-

ven. Zijn de bepalingen over de vrije nieuwsgaring ook tegenover hen afdwingbaar?

De heer *Kris Van Dijck* antwoordt dat deze zorg terecht is. De meerderheidspartijen hebben wat dit betreft reeds een amendement voorbereid. Het amendement voorgesteld door de heren Kris Van Dijck, Carl Decaluwe en Dany Vandenbossche, mevrouw Margriet Hermans en de heer Bart Caron strekt ertoe een artikel 1bis (nieuw) in te voegen, dat luidt als volgt:

"Artikel 1bis

In artikel 2, 36°, van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, worden tussen de woorden "exclusiviteitshouder: elke omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap" en de woorden "die voor evenementen exclusieve uitzendrechten heeft verworven voor de Vlaamse Gemeenschap" de woorden ", door een andere gemeenschap of door een andere lidstaat van de Europese Unie" ingevoegd.".

De heer *Kris Van Dijck* licht dit amendement toe en verwijst naar de toelichting van de minister die reeds stelde dat voorliggend ontwerp van decreet er op vraag van de Europese Commissie moet voor zorgen dat het recht op vrije nieuwsgaring wordt uitgebreid tot de omroepen die ressorteren onder de bevoegdheid van de andere gemeenschappen en van de andere lidstaten van de Europese Unie. Alle omroepen van, of erkend door, een lidstaat van de Europese Unie, kunnen dus genieten van de voordelen van vrije nieuwsgaring, indien de exclusiviteitsrechten in handen zijn van een omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap.

Omgekeerd hebben de niet-Vlaamse EU-omroepen, wanneer zij de exclusiviteitsrechten zouden kopen op een evenement in de Vlaamse Gemeenschap, met toepassing van het huidige ontwerp van decreet, ten onrechte niet de plichten die met de vrije nieuwsgaring gepaard gaan. Vlaamse omroepen hebben in dat geval niet noodzakelijk een recht op vrije nieuwsgaring ten aanzien van deze evenementen.

Om daaraan tegemoet te komen, wil dit amendement verzekeren dat niet-Vlaamse EU-omroepen in Vlaanderen niet alleen van de vrije nieuwsgaring kunnen genieten, maar er ook aan worden onderworpen wanneer zij de exclusieve uitzendrechten voor Vlaanderen bezitten op een evenement in de Vlaamse Gemeenschap. Daartoe wordt de definitie van "exclusiviteitshouder" in artikel 2, 36°, aangepast zodat deze niet meer beperkt blijft tot omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap.

Op die wijze zullen ook niet-Vlaamse EU-omroepen, wanneer zij de uitzendrechten verwerven op een evenement in Vlaanderen, aan de Vlaamse regelgeving inzake vrije nieuwsgaring onderworpen zijn.

Minister *Geert Bourgeois* gaat akkoord met het amendement. Het is een specifieke beperking op het vrij verkeer van diensten, maar het Hof van Justitie laat dat toe mits er drie voorwaarden vervuld zijn: de beperking dient het algemeen belang; de beperking wordt op niet-discriminerende wijze toegepast; de beperking is proportioneel. Het amendement beantwoordt aan die voorwaarden. De enige voorwaarde waarover eventueel discussie zou kunnen ontstaan, is de proportionaliteit. Vlaanderen heeft immers een zeer ruime regeling, de ruimste van Europa, maar die is er gekomen met toestemming van de Europese Commissie. Vlaanderen gaat ver in de vrije nieuwsgaring, in andere landen is het aantal minuten beperkter. De regeling is verdedigbaar want ze is dezelfde voor Vlaamse en voor buitenlandse omroepen.

De heer *Jurgen Verstrepen* informeert of een Vlaams evenement in het buitenland dan ook onder de toepassing van het voorstel valt.

De heer *Carl Decaluwe* antwoordt dat de exclusiviteitswetgeving van het land in kwestie dan geldt. Vaak zal er ook een wet op de vrije nieuwsgaring zijn.

De *minister* bevestigt dat Vlaanderen niet bevoegd is voor een evenement in het buitenland. Daar slaat het ontwerp van decreet echter niet op. Als buitenlandse zenders in Vlaanderen exclusieve rechten hebben, en de regels niet naleven, en dus niet tegen een billijke vergoeding rechten geven aan de secundaire omroepen, hoeven de secundaire omroepen zich ook niet meer aan de opgelegde beperkingen te houden. In dat geval is bij een conflict trouwens niet het VCM maar de burgerlijke rechter bevoegd. De toepassing van het decreet kan bijvoorbeeld bij kort geding afgedwongen worden.

De heer *Jurgen Verstrepen* verklaart dat hij vooral bekommerd is voor eindeloze rechtsgedingen, zoals destijds tussen VTM en VRT over de voetbalrechten.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen. Het nieuw ingevoegde artikel wordt vernummerd tot artikel 2.

Artikelen 2 tot 5
(vernummerd tot de artikelen 3 tot 6)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

4. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet houdende de toevoeging van een derde lid aan artikel 157 en houdende wijziging van de artikelen 159 en 161 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

De commissie beslist unaniem met 12 stemmen dat er conform artikel 56, punt 3, van het Reglement geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

De verslaggever, *De voorzitter,*

Carl DECALUWE Dany VANDENBOSSCHE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artukel 2

In artikel 2, 36°, van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, worden tussen de woorden "exclusiviteitshouder: elke omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap" en de woorden "die voor evenementen exclusieve uitzendrechten heeft verworven voor de Vlaamse Gemeenschap" de woorden ", door een andere gemeenschap of door een andere lidstaat van de Europese Unie" ingevoegd.".

Artikel 3

Aan artikel 157 van dezelfde decreten wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Met behoud van de toepassing van de bepalingen van dit decreet, is het recht op vrije informatiegaring van toepassing op de omroepen die ressorteren onder de bevoegdheid van de andere gemeenschappen en van de andere lidstaten van de Europese Unie.".

Artikel 4

In artikel 159, tweede lid, van dezelfde decreten worden de woorden "van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap" geschrapt.

Artikel 5

In artikel 161, §1, tweede lid, van dezelfde decreten wordt de zin "Deze beperking is evenmin van toepassing als de exclusieve uitzendrechten voor de Vlaamse Gemeenschap niet zijn verworven door een omroep van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap" geschrapt.

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad.